

Bogastvo dela v gorah

Pogovor z Marinko Mader-Čertov o prednostih in slabostih visokogorskega kmetijstva in zelenega turizma.

Avtorice: Lucia Kresitschnig, Julija Cante, Ajda Bizjak

Intervjuvali smo gospo Marinko Mader-Čertov, gorsko kmetico, ki nam je predstavila visokogorsko kmetijstvo in zeleni turizem. Ima krave in kmetuje ekstenzivno. To pomeni, da kosi travo le enkrat ali dvakrat na leto. Ozira se na to, kako trava in rože rastejo in da se seme spet samo zaseje.

Visokogorsko kmetijstvo se razlikuje od kmetijstva v dolini v tem, da so površine strme ne pa ravne. Prav tako pa ne morejo imeti toliko živine, saj so razmere v gorah drugačne, kakor te v dolinah. Naša kmetija je že od leta 1754 v rokah družine.

Izjavila nam je, kako poteka delo. Vse kar bi lahko v dolini delali s strojem, morajo v gorah delati večinoma ročno. To je potem tudi bistvena razlika, v dolini imajo boljše mehanizacije in možnost do uporabe strojev. V gorah pa je potrebno imeti veliko delavcev, ali veliko otrok ali praktikante. Vsekakor obstaja že veliko strojev (Smart farming, ko z mobilom lahko vodiš stroj) namenjenih visokogorskem kmetijstvu, vendar so ti novi stroji zelo dragi. Ona sama je odprta novim tehnologijam, ampak je vsekakor pomembno, da ohranijo tradicijo, stare vede in ročno tehniko.

Povedala nam je tudi, da imajo na kmetiji krave in s tem pridobivajo v glavnem meso. Imajo pa tudi čebele in s tem pridelujejo med. Kar pa raste na vrtu, obdržijo za samooskrbo. Nekoč so prodajali mleko, ampak to je s časom postalo prenaporno. Cena je namreč bila pre nizka, da bi se lahko s tem preživljali.

Slabosti visokogorskega kmetijstva so, da se je težko preživljati samo s tem. Največji del kmetij so polkmetije, to se pravi, da najmanj ena oseba hodi še dodatno v službo. Alternative kmetij so, da imajo še dodatno turizem, obdelujejo gozd ali se ukvarjajo z živino. Vendar je za tem precej dela.

Med prednosti se nedvomno šteje kakovost življenja in lego, poleg tega pa si sam svoj šef.

Govorila nam je tudi o številu obiskov, odvisnih od aktivnostih, ki jih razpolaga okolica (npr. smučišče, pohodniške poti itd.) in od aktivnosti, ki jih sama kmetija ponuja. Kmetija Marinke

Mader-Čertov ponuja tudi šolo na kmetiji, tako da jim otroci pomagajo in dobijo vtis, kako poteka življenje na kmetiji.

»Povpraševanje je veliko.«, je izjavila Marinka Mader-Čertov, če je število obiskov naraslo. Letos je število obiskov na nivoju, kot je bilo pred pandemijo. Obiskovalci se odločijo za počitnice na kmetiji tudi za to, ker imajo stik z družino in živalmi.

Po zaslugi družbenih omrežij pa prihajajo ljudje iz celega sveta: iz Anglije, Rusije, Ukrajine, Belgije itd. Tudi Avstrijcev je veliko, nekateri prihajajo že od otroštva.

Za konec smo jo še vprašali, če njeni potomci mislijo nadaljevati z upravljanjem kmetije. Pravi, da se kmetijstvo k stalno spreminja in tudi po njenem mnenju bodo naslednje generacije drugače kmetovale. »Upam, da bo interes prisoten in da bodo nadaljevali s kmetijo.«

Marinka Mader-Čertov na domači kmetiji v osrčju Karavank

(<https://de.kisnet.at/dipl-inz-marinka-mader-tschertou-kmetija-pri-najeku-slovenji-plajberk-borovlje-windisch-bleiberg-ferlach/>, Dostop 22. 09. 2023)